

Ankara, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi klasik filoloji Bölümü
Tezi veren: Prof. Dr. Georg Rohde.

BUKOLİK ŞİİRİN MENŞEİ ÜZERİNDE ARAŞTIRMALAR¹

Dr. SUAT SİNANOĞLU

Klasik Filoloji Asistanı

Müellif hareket noktası olarak Theokritos'u ele aldıktan sonra, tefsiri bir çok bakımdan mühim ve ileriki araştırmaları için faydalı olabilecek "Thalysia veya Mahsul kaldırma bayramı,, adlı eidyllionun tahliline girişiyor. Bukolik şiirin teşekkülünde en mühim rollerden birini oynayan şairin tabiat duygusu üzerinde ehemmiyetle durarak, VII. eidyllionu kapıyan zengin ve panlı tasvire bilhassa temas ederek şöyle diyor:

"Theokritos burada kır hayatıyla bizzat temastadır. Bize anlattıkları kendi burnuyle kokusunu aldığı, kendi kulaklariyle sesini işittiği, kendi gözleriyle gördüğü ve kendi, vücudüyle temas ettiği hakikatlerdir. Ve bu kokulariyle, sesleriyle, manzaralariyle, elle dokunulur mevcudiyetiyle ruhuna işlemiş olan kır hayatını, kırlarda geçirdiği o yaz günü hatıralarını o kadar sevmiştir ki, onları şiiriyle ifadeletmiş, ebediyyen aklında kalmalarını, ruhunda sönmemelerini istemiştir.

Sainte-Beuve'in hayranlığı, zikrettiği Rubens'in ismi, Heinsius'un ona "regina eclogarum,, ünvanını vermesi herhalde bu eidylliona çok görülemez. Theokritos bu eidyllionda tabiati bütün vücudüyle, bütün hassalariyle, bütün ruhuyle anlamış ve sevmiştir. Kırların yaygın ufuklarından dalga dalga gelen sessizliğin insanda uyandırdığı tesirleri ifade edebilmiş, tabiatın, yaz günlerinin sıcak saatlerinde arzettiği gevşek ve uykulu manzarasını gözlerimizin önüne getirmiş, kırların sessizliğini bozan, sanki kırların ruhunu ifade eden o nereden geldiğini bir türlü anlıyamadığımız sesleri, cıvıltıları, vızıltıları terennüm etmiştir

Theokritos'ta tabiat sevgisi ne kadar derin olmalıymış ki açık ha-., vada geçirdiği o günün hatırasını bu derece canlandırabilmiştir ! Gözlerinizi kapasanız, suların aktığını, başınızın üstünde sallanan kavakları, karaağaçları, güneşte sarı sarı parıltılı lekeler gibi uçuşan arıları görmesiniz bile, dökülen suların çağlaması, yaprakların fısıldaması,

¹ Bu yazıda müellif, Prof. Dr. G. Rohde'nin yanında ve onun kıymetli yardımıyle hazırladığı tezin pek kısa bir hülâsasını vermiş, tezde bahis mevzuu edilen meselelerden birini, «Kos adasında şairler birliği ve Philetas» meselesini aynen nakletmiştir.

arılardan vızıltısı nerede olduğunuzu size aynı canlılıkla hissettirir. Ve gözlerinizi açıp ta, o yanında yattığınız pınarın, onu çeviren ağaçların etrafını alıp yayılan açık tarlaları görmek istemerseniz bile, başınızın üstünde ağustos böceklerinin kopardığı feryatlar arasında duyduğunuz, böğürtlen çalılıklarından gelen bir kurbağanın uzak bağıışı size o açık kırların mevcudiyetini aynı kuvvetle hissettirir.

Gözlerinizi kapadıktan sonra, kulaklarınızı da tıkasınız, vücudunuzun yaslandığı saz ve asma dallarından yapma döşek, burnunuza gelen o yaz kokusu, o meyva kokusu, yüzünüze vuran akar. suyun serinliği nerede olduğunuzu size hissettirmeye gene kâfi gelir.

Şimdi, bir de kulaklarınızı, gözlerinizi açınız, bu " idyllique „ manzaranın² tadını bütün hassalarınızla birden alır, o günü bizzat yaşamış kadar olursunuz.

Theokritos'un şiirlerinin en şahsîsi olan bu eidyllionda kır hayatına karşı öyle kuvvetli ve içten gelme bir bağlılık seziyoruz ki, hiç olmazsa kısmen, Romagnoli'ye hak vermemek elden gelmiyor³: bu bağlılığı, bu sevgiyi ona, her şair muhitinden, her edebî terbiyeden çok doğduğu ve gençliğinin ilk yıllarını geçirdiği Sicilia'sının göğü, dereleri, kırları, sürüleri vermiştir. „

Bundan sonra Simikhidas'la Lykidas'ın kırlar arasında oynadıkları çoban oyununa geçerek, bu oyunun sebeplerini araştırıyor ve her şeyden önce, Kos adasında bir şairler birliğinin mevcudiyeti iddiasını tenkit ediyor:

Filologlar arasında, Kos adasında bir şairler birliğinden bahsetmek bir âdet olmuştur. Ve herhalde Kos adasında böyle bir birliğin mevcudiyeti inkâr edilememelidir. Philetas'ın etrafında Hermesianax'ın, Aratos'un, Theokritos'un toplanmış olmaları, ona kendi üstadları diye bakmış, olmaları çok mümkün olan bir ihtimaldir. Fakat bu birliğin mevcudiyetinin Theokritos'un Thalysia'sında tamamen belirlediğini iddia etmek yanlıştır⁴. Bir kere unutulmamalıdır ki adı geçen şairler arasında Asklepiades vardır: Asklepiades'in Kos adasında böyle bir şairler birliğine dahil olamayacağı gibi, bunu zaten kimse iddia etmemiştir. Lykidas ta - eğer, bir çok filologların düşündüğü gibi, gerçekten Leonidas ise - Kos'a seyyahatleri esnasında uğramış olabilirse de, Kos'ta

² Legrand, Bucoliques Grecs'L s. 6, Thalysia'dan bahsederken, çok doğru olarak şöyle diyor: « On »saisit la sur le vif ce qui motive le goût de Theocrite pour les paysages sans eclat, mais reposants et souriants, que nous appelona en souvenir de lui des paysages « idylliques ».

³ Teocrito, Idilli s. XXXIV-XXXV.

⁴ Bak bilhassa : V. Blumenthal, Pauly -Wissowa A V 2, s; v. Theokritos, sût. 2008 : «Unsere Unkenntnis der persönlichen Verhältnisse nimmt uns so manches von dem Reize dieser Gesellschaftsdichtung, fiber die der Bucolische Schleier dünner als sonstwo gebreitet ist.» ve Bignone, z. e. , s. 31 : « Di questo cenacolo letterario il ricordo piu fine e nelle Talisie di Teocrito ».

uzun bir müddet kalmış değildir,

Kos adasında böyle bir birliğe iştirak etmiş olmaları düşünülebilecek üç şair vardır; fakat bunlardan ancak biri katî olarak Thalysia'da zikredilmiştir : o da Philetas'tır. Hermesianax'm adı geçmemektedir. Aratos ta şüphelidir⁵; çünkü Simikhidas'ın, şarkısında bahis mevzuu ettiği Aratos'un şair Aratos olduğu şüphelidir⁵. Bu böyleyken, Thalysia'da, birde Kos birliğiyle hiç bir ilgisi olmayan iki şairin-Homeros'un (mıs, 17 *Khion aoidon*) ve Asklepiades'in (mıs.40 *Sikelidan... ton ek Samo*⁶). bahis mevzuu edilmesi düşünülürse, görülür ki Thalysia'da Kos adasındaki şairler birliği değil, zamanın edebiyat meseleleri umumi bir şekilde kastedilmektedir.

Hele "Bignone gibi⁷ - bir "poesia bucolica della scuola di Gos,, tan bahsetmek hiç doğru görünmüyor. Çünkü böyle bir şeyin mevcudiyeti bizce kâfi derecede henüz ispat edilememiştir; bugüne "kadar ileri sürülen iddiaların pek zayıf delillere dayandığı da meydandadır.

Netekim bu iddialar umumiyetle Thalysia'nın yanlış bir tefsirine dayanmaktadır. En büyük hatâlar Asklepiades'i ve bilhassa Philetas'ı Theokritos'un hocası gibi görmekten ileri geliyor⁸. Philetas'ın Theokritos'un hocası olabileceğini düşündüren mısralar, Şimikhidas'ın Lykidas'a söylediği sözleri nakleden mısralardır (mıss. 39-41);

Ben, fikrimce, şarki söylemekte ne Samos'lu ünlü Sikelidas'ı, nede Philetas'ı henüz yenecek adam değilim: onlarla boy ölçüştüm mu, çekirgelerle yarışan bir kurbağaya benziyorum.

Gariptir ki umumiyetle filologlar Philetas'ı ele alırken, Asklepiades'i unutmışlardır. Bu, yukarda zikrettiğimiz mısraları önceden kurulan bir fikre göre tefsir etmek istemekten ileri geliyor. Philetas birinci plâna getiriliyor, bize kadar gelmiş olan o bir kaç fragmantinde ille bukolik

⁵ Bak meselâ : Legrand, z. e., s. 12, 98-ci mısraa not (4) : «non pas le poete auteur des Phenomenes, mais un habitant de Cos. Le nom etait porte dans l' île, comme le prouvent des inscriptions.»

⁶ Sikelidas'ın Asklepiades olduğuna dair, bak: Skhol, in Theocritum, edid. Wen- del-. Skhol. v. 40, s. 89; ye- bu da teyit edebilirse- Meleagros, Anth. Pal. IV I, 46.

⁷ Bignone, Teocrito, Bari 1934, ş. 30.- Bak, ayrıca; Knaak, Pauly-Wissowa III. I s. v. Bukolik, sût. 1001: «Es gab eine Genossenschaft von sechzig Maennern, die an den Diomeen sich und andere durch Spasse neckten und ergötzten . . ." Unter der Voraussetzung, dass ähnliche . . . Neckereien an einem- in Syrakus zu vermutenden Diomeenfeste stattfänden, könnte man in dieser Genossenschaft das Prototyp des späteren bukolischen Verbandes erblicken, dessen Wett- und Neckreden in kunst- mässiger Umbildung bei Theokrit vorliegen» ve Legrand, z. e., s. 4 : «D'où venait cette faveur du decor pastoral ? . . . A l'origine de la mode . . . il faut placer, je crois, des poesies plus recentes, des oeuvres de Philetas. . . Et je ne veux pas dire que lui personnellement ait Jamais joue -en paroles- au berger. Mais d'autres apres lui ont put le faire, qui se consideraient comme ses disciples.

⁸ Meselâ v. Blumenthal (Pauly-Wissowa XIX 2, s. v. Philetas, .sût. 2165) "Th. VII 40 f. nennt ihn sehr unerreichtes Vorbild» denliye kadar ileri gidiyor.

unsurlar görülmek isteniyor; Asklepiades'ten neredeyse bahsedilmiyor.

Bignone "çerto e ceratteristico, nel poeta (Philetas) che Teocrito ammirö(?) nella sua giovinezza questo amore di immagini campestri,, diyor⁹. Ama her şeyden önce şu hayranlık meselesini ele alalım. Eğer bir hayranlık mevcutsa, şu itiraf edilmelidir ki bu hayranlık Philetas'tan çok Asklepiades'edir; çünkü, Kos'lu olmadığı halde, Asklepiades'in adı başta geliyor ve *esthlos* sıfatı, Philetas'a değil, ona atfediliyor. Kaldı ki, bizce, böyle bir hayranlıktan bahsetmek bile doğru görünmüyor. Filologlar Thalysia'yı tahlil ederken, şiiri parça parça etmekte haklıdırlar, çünkü tahlil etmek bir bütünü unsurlarını birer birer tetkik etmek demektir; fakat bu kısımlardan edindikleri tesirleri, sonradan, toplayıp birbirine bağlamayı unutmaları onlarda çok defa şahit olduğumuz bir hatâdır.

Meselâ Römagnoli'nun şu sözlerini okuyunuz: " • • questa apologia della Scuola di Coö, e il piü alessandrino fra i grandi idilli di Teocrito. Ma bun sangue non mente: e quando ci siamo infastiditi di tante" sofisticherie, rievocazidhi mitologiche e allusioni critiche e şdilinquimenti peı zanzeri, ecco una pittura agreste che supera per intensità di colorito quanto c' e di simile in ogni altro idillio, con la sua prodigiosa bellezza fa passare in ombra tutto il resto e, concludendo gloriösamente l'idillo, ne determina il carattere sostanziale,,¹⁰. Güzel sözler, fakat bu sözleri kabul edecek olursak, bu eidyllionda artistik bütünlüğün temin edilemediği, şiirin acemice bir deneme olduğu ve-işte buna pek inanmıyoruz-hattâ iki kısmın birbirine sonradan birleştirildiği neticesini de çıkarmak mecburiyetinde kalırız. Çünkü o yaz günü hatırasıyla bu Romagnoli'nin o kadar yersiz ve hakır gördüğü bu "apologia della Scuola di Coö,, "sofisticherie,, "allusioni critiche» v. s. arasında hiç bir münasebet, hiç bir ilham birliği olamayacağı aşikârdır.

Biz öyle zannediyoruz ki bu mısraları da bütün şiirin umumî havası içinde görmek ve öyle tefsir etmek daha doğru olur. Öncede dediğimiz gibi, Theokritos'a bir gençlik eseri olan bu eidyllion'u - tabir caizse- kaleme alırken, okuyucudan çok, uzak bir gün onu eline alıp, mısraların andırıcı kuvvetiyle o yaz gününü bir daha yaşıyacak olan kendisini düşünmüştür. Thalysia şairin kendisinden bahseden ve kendisine hitap eden bir şiirdir.

Eidyllion baştan aşağı tatlı bir sevinç edasiyle doludur. Sanki Theokritos, acılarını değil, canını sıkabilecek en ufak bir şeyin bile hatırasını bu şiirden uzak tutmak endişesiyle hareket etmiştir. Şiirinde kırlarda geçirdiği o günün tatlı hatırasını bozacak bir tek şey yoktur. Lykidas'm dudaklarındaki gülümseme hiç silinmiyor: o da şair, fakat

⁹ z. e., s. 29.

¹⁰ Teocrito, idilli, a. XXIV -XXV.

Theakristos'un rakibi değildir; Theokritos ta kendisini onun rakibi hissetmiyor. Beş paralık şairlere taş bir ağızdan atılmış denebilir.

Yani bu mısraları şiirin umumî havasından âyırılmıyacak olursakzaten sözümüzü de buna getirmek istiyorduk- Theokritos'un Asklepiades'le Philetas'ı övmesine fazla ehemmiyet vermenin ne kadar yersiz olduğunu sarıh bir şekilde sezeriz: İnsan, neşeli bir anında, zamanının üstat diye tanıdığı ve sevdiği kimselere karşı bu kadarcık cömertlik gösterebilir. Zaten o ,*ou po* 'henüz' öyle manâlıdır ki¹¹! Onları överken sesinde öyle lâkayit bir edâ, kendine karşı ise öyle bir güven edası var ki¹².."Ben, fikrimce, şarkı söylemekte ne Samos'lu ünlü Sikeidas'ı, nede Philetas'ı henüz yenecek adam değilim...» Son kelimeleriyle de, kendini, bir kurbağaya benzettiği kelimelerle de sanki içinden gelen bir kahkahayı bastırmak istiyor: "onlarla boy ölçüş-tüm mü, çekirgelerle yansan bir kurbağaya benziyorum!"¹³.

Herşey ciddiyetle belirmiyen bir şaka arasında kalıyor:

(mis. 42) *hos epkam.ahepitad.es*

Mahsus böyle dedim...

Fakat, Philetas'ı zorla Theokritos'un "unerreichtes Vorbild,, i diye göstermek isteyen filologlar, bununla da kalmıyor. Çünkü Theokritos, hakikaten, bu kendinden yaşlı, II. Ptolemaios'un mürebbisi olmuş¹⁴, ince sanatlı, nazik ruhlu ünlü şâirden çok istifade etmiş olabilir. Ama Philetas'ı bukolik şiire veya pastoral dekora ilham vermiş bir şair olarak görmek, gerçekten pek fazla ileri gitmek oluyor¹⁵. Philetas'm bize kadar gelmiş olan fragmentlerinde belki kır hayatıyla ilgili duygular değilse de, sözler sezilebilir; şu daima zikredilen *elegeia* mısralarında, farlardan alma bir "image,, bulunduğu için -belki- kırlara karşı bir temayül, bir sevgi de sezilebilir :

Beni kaba bir köylü, dağlarda, baltayı alıp bir akça ağacı devirir gibi devirmeyecek.' Ben sözlere süs katmasını bildiğim, pek çok uğraşmış olduğum ve her türlü sözün ustası olduğum için, ben...¹⁶

Fakat böyle bir iki sözün, kırların ilham ettiği bir "image,, ın ne kıymeti olabilir? Bunlarda bukolik bir motiv değil, bukolik unsurları bile gömüye zahmet çekiyoruz !

Bu mevcudiyetinden şüphe ettiğimiz tek tük unsur nasıl olur da pastoral dünyanın doğmasına sebep olmuş olabilir? Philetas'ın bize kalan fragmentlerinin hepsini gözden geçirin: Philetas'm hoş'a, sevimli'ye

¹¹ Fritzsche, z. e., s. 215, de *ou po*'nun "nondum,, diye anlaşılması icap ettiği fikrindedir.

¹² Bak, bir de: miss. 91-95.

¹³ 122-125 mısralarda gülümseyen şair gene sanki gülmekten kendini tutuyor: miss 126-127.

¹⁴ Baki Suidae Lexicon Paris IV, edid. A. Adler, s.v. Philetas, s. 723,

¹⁵ Bak, meselâ: Legrand, z. e., s. 4; Bignone, z. e., s. 29 v. d.

¹⁶ Powell, Collectanea Alesandrina, Orford 1925, Philetas frg..10.

okuyucuya şairin ruh inceliğini sezdirecek "küçük şeyler,,e karşı alâka gösterdiğini görürsünüz; o da kahramanca mücadele, kahramanca yaşama azminden uzak bir Hellenismus şairidir; onda reâlısmus, sentimental denecek bir hassasiyet, tatlı bir hüzmün bulursunuz. Fakat Hellenismus devrinin bir çok ediplerine müşterek olan bu vasıfların yanında onu bilhassa bukolik bir şair olarak tanıtacak birşey göremezsiniz.

Netekim, Legrand'a "Philetas, aütant qu'on en juger, ayait ete curieux des choses de la 'campagne; peut-etre s' etait-il reprösenté chantant sa maîtresse sous un platane, comme un amoureux d' idylle,,¹⁷ dedirten ve Bignone'nin şu sözlerine ilham veren: "E che qualche tocco bucolico fosse già nella poesia di Fileta, si puö argomentare, come già fu osservato, dai rari frammenti del poeta,,¹⁸ dört kelimelik bir fragmenttir : *Thresasthai platano graie hypo*

Yaşlı bir çınarın altında oturmak.-¹⁹

"D'-oü venâit cette fateur du decor pastoral?» Phileias'ın bu şiirlerinden gelebildikten sonra, Platon'dan niçin gelmesin? Phaidros'ta," Sokrates'le arkadaşının sözlerinde yalnız bir "curiosite des choses de la campagne,, değil, kuvvetli bir tabiat duygusu hissediliyor:

Bu ne yayvan, ne yüksek çınar böyle! Ya şu yemen safranı nede boylu, gölgesi ne de güzel! Baştan aşağı çiçekler açmış: burasını kokular içinde bırakmış. Ya çınarın altından akan şu cana yakın pınar, ya o soğuk suları! İnsan ayağını değdirince anlıyor! Nymphaların, Akhelous'un mukaddes pınarı olmalı: bu tasvirlerden, bu heykellerden öyle anlaşılıyor. Hem-bak- burada ne sevimli, ne kadar tatlı bir hava esiyor! Bu yaz gününde ağsutos böceklerinin bir ağızdan feryatleriyle çınlayıp yankılanıyor. Ama her şeyden çok ihsanı şu çimenler çekiyor: tatlı meyli insanın başını rahat ettirmeye müsait...²⁰

Ve bu yalnız Platon için böyle değildir. İlerde göreceğiz ki tabiat hissi Yunan, ruhunda çok derin kökler salmış ve bu kökler hiç bir zaman kurumak istidadını göstermemişlerdir. Zaten bu başka türlü olmazdı; çünkü Yunan düşünüşü gibi insanı tam ve hakikî bir insan diye gören bir düşünüş hiç bir zaman, insanın kıymetleri ancak içinde belirmediği tabiatı ihmal edemezdi.

Biz şunu demek istiyoruz ki eğer pastoral dekora karşı yeni bir ilgi ve bir muhabbet bahis mevzuu olsaydı, bu muhabbet, Yunan ruhunda yer alabilmek için Philetas'ın şiirlerinde güç belâ sezilen bu kolik veya pastoral unsurları beklemek ihtiyacını hiç duymazdı. Philetas tan evvel bir çok şairler bu tabiat duygusunu eserlerine, hem de Philetas'tan çok daha kuvvetli bir şekilde aksettirmişlerdi.

¹⁷ z. e., s. 4

¹⁸ z. e., s. 29.

¹⁹ Powell, Collectanea Alexandrina, Philetas frg. 14.

²⁰ Phaidros 229 a v. d.; bilhassa-burada zikredilen- 230 b, c.

Ve olsa olsa, Philetas ta diğer bazı Hellenisraus şairleri gibi olanlardan ilham alarak gözlerini kıra, kır âlemine çevirmiştir.

İlk bakışta bizim iddialarımızı zayıflatır gibi görünen bir mesele daha kalıyor: o da Longos'un pastoral romanında ihtiyar ve akıllı çobana Philetas adını vermiş olmasıdır. Legrand²¹ Bignone²¹, Knaak²³ ve daha başkaları bunun bir tesadüf olamayacağını kaydetmekte haklıdır. Ve hakikaten bir tesadüf eseri olacağı düşünülemez. Fakat bir an için Longos'un zamanına kadar inelim: Theokritos' tan sonra Bion, Moskhos, Vergilius, Caipurnius, Nemesianus gibi bukolik şairler yaşamış, bir bukolik nevi vücade gelmiş, Theokritos bu neviin başlıca mümessili addedilmiş ve ancak bu gözle görülmüş. Böyle olunca, Theokritos'un örnek olarak almak istediği, boy ölçüşmeye kalktığı şairlerin de bukolik sahada hayli mahir kimseler olmalarını beklemek makuldu. " Bukolik „ Theokritos ancak bukolik örnekler arıyabilirdi, ancak bunlara hayran olabilirdi. Yani şunu demek istiyoruz ki Longos'un ihtiyar çobana Philetas adını vermiş, olması bir şey ifade etmez: çünkü Longos ta, modern filologlar gibi, Thalysia'nın o meşhur mısralarını (39-41) yanlış tefsir etmiş olabilir. Longos'un da Theokritos'tan sonra teşekkül etmiş olan ananenin tesiri altında kalmış olduğuna bakılırsa, böyle bir hataya düşmüş olmasına fazla şaşmamalıdır. Şaşılacak bir şey varsa o da modern filologların, Theokritos'un sırf bukolik bir şair olmadığını bildikleri ve bunu tekrar tekrar mevzu bahis ettikleri halde, ara sıra bu hakikati unuttur gibi görünmeleridir.

Biz Theokritos'un sözlerinde Philetas'a karşı, genç bir şairin daha yaşlı ve tanınmış bir şaire karşı duyacağı, yerinde bir hörmetten fazla bir şey göremiyoruz. Bir hayranlıktan bahsetmek yanlıştır; onu"le maître des maîtres „²⁴ diye göstermek hayal kurmaktır; sonra bu "le maître des maîtres „ olmak vasfını bukolik sahaya nakletmek hatayı son haddine götürmektir.

Philetas'ın bize gelen fragmentlerinin ne kadar olduğunu bilmekle beraber, insan şu suali sormaktan kendini alamıyor: Philetas'ın fragmentlerinde, Theokritos'un, yazın bunaltıcı sıcağını hissettiren, ağustos böceklerinin feryadını hiç kısılmamış olarak kulaklarımızda çınlatan o

²¹ Z. e. , s. 4-: « Apparerament, ce n'est pas par hasard que' son nom, dans l'histoire de Daphnis et Chloe, est reserve au plus ancien, au plus sage des bergers. »

²² Z. e. , s. 30 . «E del resto Longo Sofista, seguendo probabilmente un' antica tradizione, diede nome di Fileto al vecchio bifolco maestro di Poesia pastorale, che ci ritrasse accanto ali' acerba giovinezza di Dafni, il pastore rinnovante nel nome la Poesia bucolica di Cos. »

²³ Knaak, Pauly-Wissowa III, I s. v. Bukolik, s. 1007 : "Es ist gar nicht un-wahrscheinlich, dass er der eigentliche Stifter des bukolischen Bundes gewesen ist, da ihn. Longos II 15 offenbar nach guter Überlieferung den ältesten und erfahrensten "Hirten,, nennt und seine nahe Beziehung zur Hirtenpoesie durchblicken lässt.;

²⁴ Legrand, z. e., s. 4.

kır kokusu dolu, geniş ufuklu, ateşli, küfürlü çoban şiirlerine örnek olacak demiyoruz, ilham verecek ne vardır? ne görülebilir?.,

Müellif, Lykidas'ın Leonidas olabileceği fikrini yeni delillerle teyit ettikten sonra, bu çoban oyununun oynanması meselesini başka ve yeni bir şekilde halletmek icap ettiğini gösteriyor; ve Anyte'nin bukolik motifler ihtiva eden epigramlarıyla, Arkadia'lı şairi taklit etmiş olan Leonidas'ın, Simmias'ın, Nikias'ın ve genç Theokritos'un bukolik epigramlarını *Epigram bukoliği* adı altında toplu bir mevcudiyet olarak belirterek, iki şairin açık kırlarda oynadıkları çoban oyununu bu Epigram bukoliğinin tesirine atfediyor ve şöyle diyor:

"Daha bu eidyllionda, Theokritos'un tabiat duygusu öyle taşkın bir şekilde meydana çıkıyor ki, suları kabaran bir dere nasıl bentlerini yıkar da etrafa yayılırsa, bu tabiat duygusu da, aynı şekilde, Epigram bukoliğinin dar sınırlarını alıp götürüyor.,,

Epigram bukoliğinin başlıca mümessili Anyteün ve taklitçilerinin tesiriyle keşfettiği bu yeni yoldan artık "Theokritos yalnız başına ve sırf kendi yaratıcı kabiliyetine dayanarak yürümüştür. Fakat onun bu yaratıcı kabiliyetini, ruhunda derin kökler salmış olan tabiat sevgisi yalnız başına teşkil edemezdi ve etmemiştir. Netekim, Theokritos, bukoliğini daha geniş ve daha derin bir ilhama dayatırken, mimos'un, satiresk dramın, dithyrambos'un, halk edebiyatı motiflerinin yardımından kendini mahrum etmemiştir. Bu saydıklarımız bukoliğin teşekkülünde büyük bir yer almış iseler de, bukoliğin ilk doğuşuna iştirak etmemişlerdir.»